

zâmbind încrezători – într-un candid final alegoric – spre viitorul îmbietor.

„Povestea vitejească” **Chemarea codrilor** (1913) a recoltat la premieră (1912) ropote de aplauze. Se revelează în acest melanj de poem și baladă, cu jocuri și cântece (întocmai ca într-o operetă), un alt George Diamandy – unul care mizează pe sentimente, nu doar pe idei în conflict. După un prim act plasat într-un patriarhal Ev mediu de convenție – acțiunea se petrece în vremea lui Petru Rareș –, aducând în scenă boieri și jupăne, stareți, răzeși, lotri, plăieși, partea a doua capătă turnura unei idile. O idilă (între Ioniță, nepotul domnitorului, și Anca, fiica pădurilor) plină de alinturi, emanând o poezie naivă. Pe neașteptate, năvălesc tătarii și, după o rapidă încăierare, vindicativul han Gherai iese învingător. Ca să salveze viața iubitului ei, Anca se lasă pângărită de păgân, pe care, pândind un moment prielnic, îl ucide. Ipocrita Curte, prefăcându-se a nu-i înțelege jertfa, o osândește să se închidă pentru tot restul zilelor între zidurile unei mănăstiri. Viteazul Ioniță, în care

se deșteaptă „firea străveche a românului de codru”, se împotrivesc însă acestei decizii iscate din prejudecată. În sonurile doinei din caval, cei doi tineri sunt gata să răspundă „chemării codrului”, apelului naturii păstrătoare a adevărului și libertății. Din limbajul cu tentă arhaică și accent moldovenesc, autorul obține, ici și colo, efecte comice. Dincolo de lejerități și stângăcii, evocarea rapsodică a lui George Diamandy nu e lipsită de culoare și are un anume fior.

O cădere a fost, la premiera din 1919, comedia **Una dintr-o mie**, cu hazul ei căznit, poticnit în vulgarități. Satira politică „în trei acte și un banchet” **Rațiunea de stat** (o scenă s-a publicat în „Flacăra”, 1912) batjocorește cu oarecare vervă bufă demagogia cinică a unor politicieni veroși. Sceneta **Strună cucoane** și comedia-farsă **Hămăiță** nu s-au jucat, iar din „fantezia” **Regina Lia** a apărut, în „Flacăra” (1914), un foarte scurt fragment. **Gheorghiiță Făt-Frumos** este o „năzdrăvănie” pentru copii, muzica la acest libret fiind compusă de Alfonso Castaldi.

Un umor livresc tincturează istorisirile de vânătoare și, tot așa, relațiunile de voiaj, unde, cu neastâmpărul și gustul lui pentru neprevăzut, George Diamandy surprinde amuzat un pitoresc văzut ca împesărire a realului, dar și ca reflex al unui insolit frapant. O undă de bizarerie există în volumul „Nuvele” (1916), care amalgamează o sentimentalitate ținută în frâu cu îngânderări de intelectual ce cunoaște prețul iluziei. Femei pierdute, exaltați artiști boemi, rurali violenți până la crimă se perindă în acest proze care cultivă contrastul și încearcă să speculeze conflictul dintre instincte și voința dominată nu rareori de impulsul irațional al patimii. O narațiune compozită, presărată cu sarcasme și paradoxuri, este „Ne om” (1908), jurnalul convulsiv, tensionat al unui cardiac ce își trăiește spaimetele și suferința, halucinant, ca pe o experiență-limită. Moartea stă la pândă, așteptând să-și înfigă gheara în biata ființă pe care privilegiul cugetării scilicet nu o face mai puțin vulnerabilă.

FLORIN FAIFER

Primum la redacție

Către: Revista TEATRUL AZI în atenția Domnului DUMITRU SOLOMON – Redactor șef

Stimate Domnule DUMITRU SOLOMON,

După ce cu ani în urmă ați găzduit cu justificată (?) generozitate invectivele unui Hamlet de provincie la adresa celor care contribuiau la reușitele de excepție ale unui Teatru Național, descopăr într-un articol apărut în nr. 10-11/1997 al revistei pe care o conduceți, nominalizarea subsemnatului ca director al secțiunii OFF a Festivalului Național de Teatru.

Permiteți-mi, în virtutea dreptului la replică să resping în totalitate paragraful în care sunt nominalizat și admonestat de către semnatara articolului, fiindu-mi greu să accept insinuări ca „moștenire etnogenetică”, „jocurile erau deja făcute” etc.

Precizez că nu am făcut alte jocuri, în afara celui de a coordona programarea spectacolelor acelor teatre care au dorit să fie prezente în

București, cu titluri neincluse în selecția festivalului. Iar Teatrul NOTTARA, pe care-l reprezint, a dorit să reamintească valoarea demersului său prin prezentarea a două spectacole: **Cazul Gavrilescu** – regia Gelu Colceag și **Așteptându-l pe Godot** – regia Dominic Dembinski.

Astfel, la rugămintea organizatorilor festivalului am menajat programul deja alcătuit, dând șansă oricărui iubitor de teatru de a putea viziona toate spectacolele, inclusiv cele din OFF. Printr-un singur telefon speculațiile pe care le incriminez ar fi putut fi evitate.

Cu speranța că aceste rânduri vor putea înlătura cititorului confuzia creată de paragraful menționat în legătură cu activitatea mea, vă mulțumesc pentru atenție și vă asigur de prețuirea mea.

București, 27 ianuarie 1998

VLAD RĂDESCU

Directorul Teatrului NOTTARA

Stimate domnule Vlad Rădescu,

După cum puteți constata, găzduim cu generozitate (fără semnul întrebării) orice opinie legată de problemele teatrului românesc.

În altă ordine de idei, „nominalizarea” dumneavoastră ca director al secțiunii **off** a Festivalului Național de Teatru a emanat de la conducerea acestuia, nu de la noi. În privința moștenirii etnogenetice, oricine citește întregul articol, și nu doar paragraful în chestiune, se poate lesne lămuri că sintagma se referă la balcanismul nostru al tuturor, nu la o persoană anume. „Speculațiile” pe care „le incriminați”, privitoare la programul „menajat” de dumneavoastră, s-au ivit din însăși fizionomia numitului program, adică din compoziția lui. Cu speranța că răspunsul nostru v-a risipit confuzia creată de paragraful menționat, vă asigurăm de simpatia noastră intactă.

TEATRUL AZI

